

वसूयव आत्रेयाः। अग्निः। अनुष्टुप्।

अच्छा वो अग्निमवसे देवं गांसि स नो वसुः।

रासत्पुत्र ऋषूणामृतावां पर्षति द्विषः ॥ ५.०२५.०१

वः- यूयम्। देवम्- द्योतनशीलम्। अग्निम्- पावकं सत्क्रतुम्। अच्छ- अभिलक्ष्य। गांसि- प्रगायत। सः- असावग्निः। नः- अस्माकम्। वसुः- शरण्यः। ऋषूणाम्- ऋषीणाम्। पुत्रः- वत्सः। ऋतावा- प्रकृतिनियतिभूतसत्ययुक्तः। द्विषः- द्वेष्टन्। पर्षति- नाशयति ॥१॥

स हि सत्यो यं पूर्वे चिद्देवासश्चिद्यमीधिरे।

होतारं मन्द्रजिह्वमित्सुदीतिभिर्विभावसुम् ॥ ५.०२५.०२

यम्। होतारम्- देवानामाह्वतारम्। मन्द्रजिह्वम्- मधुरवाचम्। सुदीतिभिः- शोभनदीप्तिभिः। विभावसुम्- सुप्रकाशम्। पूर्वे- पुराणाः। देवाः। ईधिरे- उद्दीपयन्ति स्म। सः। हि- खलु। सत्यः ॥२॥

स नो धीती वरिष्ठया श्रेष्ठया च सुमत्या। अग्ने रायो दीदीहि नः सुवृक्तिभिर्वरेण्य ॥ ५.०२५.०३

सः- असौ त्वम्। नः- अस्मभ्यम्। धीती- धारणया। वरिष्ठया- वरणीयया। श्रेष्ठया- उत्तमया। सुमत्या। च। अग्ने। वरेण्य- वरणीय। सुवृक्तिभिः- मन्त्रैः। रायः- दानयोग्यसम्पदः। दीदीहि- प्रकाशय ॥३॥

अग्निर्देवेषु राजत्यग्निर्मर्तेष्वाविशन्। अग्निर्नो हव्यवाहनोऽग्निं धीभिः संपर्यत ॥ ५.०२५.०४

अग्निः। देवेषु- अमरेषु। राजति- प्रकाशते। अग्निः। मर्तेषु- मर्त्येषु। आविशन्- प्रविष्टो भवति। अग्निः। नः- अस्मभ्यम्। हव्यवाहनः- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यवाहकः। अग्निम्। धीभिः- बुद्धिधारणाभिः। संपर्यत- परिचरत ॥४॥

अ॒ग्निस्तुवि॒श्रवस्त॑मं तुवि॒ब्रह्माण॑मुत्त॒मम् । अ॒तूर्तं॑ श्राव॒यत्प॑तिं पु॒त्रं द॑दाति दा॒शुषे॑ ॥ ५.०२५.०५

अग्निः । तुविश्रवस्तमम्- अतिशयेन बहुश्रुतिसम्पन्नम् । तुविब्रह्माणम्- बहूपासनप्रणालीयुक्तम् । उत्तमम्- श्रेष्ठम् । अतूर्त- अहिंस्यम् । श्रावयत्पतिम्- पितृकीर्तिविस्तारकम् । पुत्रम् । दाशुषे- दात्रे । ददाति- यच्छति ॥५॥

अ॒ग्निर्द॑दाति स॒त्प॑तिं सा॒साह॒ यो यु॒धा नृ॑भिः । अ॒ग्निर॑त्य॒ रघु॑ष्यदं जेता॒र॒मप॑राजितम् ॥ ५.०२५.०६

यः । युधा- युद्धेन । नृभिः- स्ववीरैः । ससाह- इतरानभिभवति । तम् । सत्पतिम्- सतां पालकमिन्द्रम् । अग्निः । ददाति- यच्छति । अग्निः । रघुष्यदम्- अनायासगतिम् । जेतारम्- जयशीलम् । अपराजितम्- अजेयम् । अत्यम्- तुरगं प्राणं यच्छति ॥६॥

यद्वा॒हि॒ष्ठं तद॒ग्नये॑ बृ॒हदर्च॑ विभाव॒सो । म॒हिषी॑व॒ त्वद्वा॒यिस्त्वद्वा॒जा उ॒दीर॑ते ॥ ५.०२५.०७

यत् । वाहिष्ठम्- अतिशयेन वाहकम् । तत् । अग्नये । विभावसो- हे अग्ने । बृहत्- महत् । अर्च- यच्छ । महिषीव- महती । त्वत्- त्वत्तः । रयिः- सम्पत् । वाजाः- अन्नानि । उदीरते- उद्गच्छन्ति ॥७॥

तव॑ द्यु॒मन्तो॑ अ॒र्चयो॒ ग्रावे॑वोच्यते बृ॒हत् ।

उ॒तो ते॑ तन्य॒तुर्य॑था स्वा॒नो अ॒र्त॒ त्मना॑ दि॒वः ॥ ५.०२५.०८

तव- ते । अर्चयः- रश्मयः । द्युमन्तः- दीप्तिमन्तः । ग्रावेव- अभिषवग्रावेव । बृहत्- महत् । उच्यते- भवता प्रोक्तः । उत- अपि च । ते- तव । दिवः- द्योतकस्य । स्वानः- शब्दः । त्मना- स्वतः । तन्यतुः- मेघगर्जनम् । यथा- इव । अर्त- उद्गच्छति ॥८॥

ए॒वाँ अ॒ग्निं व॑सू॒यवः॑ स॒हसा॑नं व॒वन्दि॑म ।

स नो॒ विश्वा॒ अति॒ द्विषः॑ प॒र्षन्ना॒वेव॑ सु॒क्रतुः॑ ॥ ५.०२५.०९

एव- एवम् । वसूयवः- सम्पत्कामाः । सहसानम्- सहनशीलम् । अग्निम् । ववन्दिम- वन्दामहे ।
सः- असौ त्वम् । नः- अस्मान् । नावेव- नौकेव । सुक्रतुः- शोभनसङ्कल्पभूतः । विश्वाः- सर्वान् ।
द्विषः- द्वेष्टन् । अति पर्षत्- अतिपारयतु ॥९॥